

G-10-57
7/10335

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2761/6367
Konu : Yazılı soru önergesi

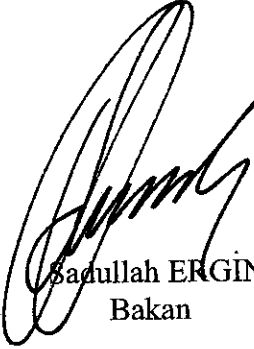
19/01/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 09/11/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.
10.00.02-16658 sayılı yazı,
b) 24/11/2009 tarihli ve 2289/5457 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili Behiç Çelik tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10335 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EKLER:

- 1- Soru önergesi cevabı (2 adet)
- 2- İstatistik Tablo (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2835/6513
Konu : Yazılı soru önergesi

13/01/2010

Sayın Behiç ÇELİK
Mersin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10335 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu hükümleri çerçevesinde, resmî istatistiklerin üretimine ve yayımına ilişkin temel ilkeler ile standartları belirlemek, ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan alanlarda güncel, güvenilir, zamanlı, şeffaf ve tarafsız veri üretilmesini sağlamak amacıyla, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca kabul edilen "Resmî İstatistik Programı (2007-2011)" 30/12/2006 tarihli ve 26392 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Resmî İstatistik Programı, kurumlardan gelen görüş ve öneriler doğrultusunda, 2008 ve 2009 yıllarında, Bakanlar Kurulu Kararıyla revize edilmiştir.

Resmî istatistiklerin üretimine ve organizasyonuna ilişkin temel ilkeleri ve standartları belirlemek; Ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanlarda veri ve bilgilerin derlenmesini, değerlendirilmesini, gerekli istatistiklerin üretilmesini, yayımlanmasını, dağıtımını sağlamak üzere, Resmî İstatistik Programında istatistik sürecine dâhil kurum ve kuruluşlar arasında Ulusal Veri Yayımlama Takvimi belirlenmiştir.

Verilerin hangi kurum tarafından, ne zaman ve ne şekilde yayımlanacağını gösteren Ulusal Veri Yayımlama Takvimi, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından her yılın başında kamuoyuna açıklanmaktadır. Programda görev alan kurum ve kuruluşları bir sonraki yılın veri yayın tarihlerini belirleyerek, Ulusal Veri Yayımlama Takviminde yer almak üzere, her yılın 15 Aralık tarihine kadar, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına iletmektedirler.

Söz konusu bu Takvime göre, 2009 yılı adalet istatistiklerinin yıl sonu itibarıyla derlenmeye başlanacak olması nedeniyle 2009 yılı adalet istatistikleri sunulamamış olup, 2008 yılına ait verileri içeren istatistik tablo ekte sunulmuştur.

II- A- Bölge adliye mahkemelerinin kurulmasına dair 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun kabul edilmesiyle, yargı sürecinin hızlandırılması ve bu kapsamda Yargıtay'daki iş yığılmasının önüne geçilmesi amaçlanmış ve hukukumuza istinaf sistemi yasal altyapısı getirilmiştir.

Söz konusu Kanun uyarınca, fizikî altyapının ve insan kaynakları ihtiyaçlarının tamamlanmasından sonra istinaf mahkemelerinin faaliyete geçirilmesini sağlamak amacıyla, iki yıllık bir geçiş süreci öngörülmüştür. Bu süre zarfında Bakanlığımızca, 5235 sayılı Kanunla tevdi edilen görevi yerine getirmek üzere, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 15/05/2007 tarihli ve 205 sayılı Kararıyla "olumlu görüşü" de alınarak, İstanbul, Bursa, İzmir, Ankara, Konya, Samsun, Adana, Erzurum ve Diyarbakır illerinde istinaf mahkemelerinin kurulmasına karar verilmiştir. Alınan bu kararla, söz konusu mahkemelerin yargı çevreleri de, 05/06/2007 tarihli ve 26543 sayılı Resmî Gazete'de ilân edilmiştir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Kurulan bölge adliye mahkemelerinin hangi tarihte faaliyete geçireleceği konusunda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kesin bir karar vermemiş, 15/05/2007 tarihli ve 206 sayılı Kararıyla, bölge adliye mahkemeleri için ihtiyaç duyulan bina, araç ve gereçler temin edildikten sonra konu hakkında karar verilmesi kararlaştırılmıştır.

Bakanlığımızca, bölge adliye mahkemeleri için ihtiyaç duyulan bina, araç ve gereçlerin yapım, satın alma veya kiralama yoluyla sağlanması hususunda başlatılan çalışmalar devam etmektedir.

B- Yargıdaki iş yükünün azaltılması ve yargının daha hızlı bir şekilde işlemesinin teminini de amaçlayan temel kanunlardan olan Türk Medenî Kanunu ile başlayan süreç, Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu, Kabahatler Kanunu, Çocuk Koruma Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu, Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun, Türkiye Adalet Akademisi Kanunu, Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun, Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukukî Yön ve Kapsamına Dair Kanun, Tanık Koruma Kanunu ve Çek Kanunu gibi diğer kanunların kabulüyle devam etmiştir.

Tamamlanmış olan söz konusu mevzuat çalışmalarının yanında, taslağı Bakanlığımızca hazırlanan ve hâlen kanunlaşmayı bekleyen, temel kanunlara ilişkin tasarılar da bulunmaktadır. Bilindiği üzere, Türk Ticaret Kanunu, Türk Borçlar Kanunu ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarıları halen Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu gündeminde bulunmaktadır.

Taslağı Bakanlığımızca hazırlanan, Yargıtay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Türkiye Hâkimler ve Savcılar Birliği Kanunu, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Ceza İnfaz Kurumları Dış Güvenlik Hizmetleri Kanunu, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu, Tebligat Kanunu ile Adli Sicil Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ise Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu gündeminde yerini almıştır.

Bakanlığımızca hazırlanan Genel İdari Usul Kanunu Tasarısı taslağı ile Terörle Mücadele Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı taslağı da kanunlaşması sağlanmak üzere Başbakanlığa sunulmuştur.

Bunlar dışında; İcra ve İflas Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, DNA Verileri ve Millî DNA Veri Bankası Kanunu, İnfaz Hâkimliği Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Suç Mağdurlarına Yardım Hakkında Kanun Tasarısı taslakları bakanlıkların, yüksek mahkemelerin, yargı mercilerinin, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının görüşüne sunulmuştur. Söz konusu taslaklar, aynı zamanda, kamuoyu ve ilgililerin katkılarının sağlanmasına yönelik olarak Bakanlığımızın internet sitesinde de yayımlanmıştır.

C- Kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması amacıyla, önceki yıllarda iş sayısı ve coğrafi konumu gözetilerek 137 küçük ilçede mahkemeler kapatılmış ve 3 yerde ağır ceza mahkemesi kaldırılmıştır. Belirlenen ilkeler çerçevesinde, adliyelerin fizikî kapasitelerinin iyileştirilmesi çalışmalarının sürdürülmesi, adalet hizmetlerinin çağdaş çalışma ortamlarında ve yüksek teknolojinin imkânlarından yararlanılarak sunulması, Bakanlığımızın temel amaçları arasında önemli bir yer tutmaktadır. Bakanlığımızca 2003 yılından bu yana yurdun dört bir yanında, müstakil adalet saraylarının inşaatına başlanmış, bir çoğu da çok kısa sürede tamamlanarak hizmete girmiştir. Bu kapsamda, 2003 yılından

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

itibaren, biri adli tıp hizmet binası olmak üzere toplam 92 adalet hizmet binası inşaatı tamamlanmıştır. Bu faaliyetlere büyük bir hızla ve bir program çerçevesinde devam edilecektir.

Yine yargının hızlandırılması yönünde, çağımızın en büyük buluşlarından olan bilgisayar teknolojisi de Türk yargı teşkilâtında etkin bir biçimde kullanılmaktadır. Halen Bakanlık Merkez Teşkilâtı ile 134 ağır ceza merkezi, 588 mülhakat adliyesi, 25 bölge idare mahkemesi, ceza infaz kurumlarının tamamı, 83 adet adli tıp birimi olmak üzere yargı teşkilâtının tamamında Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) uygulanmaktadır. Yargı hizmetlerinin yürütülmesinde diğer kurum ve kuruluşlardan gelen bilgi ve belgeler büyük önem taşımaktadır. Kimi zaman bu konuda meydana gelen aksamalar yargılamanın gereksiz yere uzamasına sebep olmaktadır. Bu nedenle, e-adalet kapsamında diğer kurumlarla entegrasyon büyük önem taşımaktadır.

Bu kapsamda adli sicil, MERNİS, SEÇSİS, Yargıtay Başkanlığı Bilgi Sistemi, Vakıfbank, KİHBİ (Kaçakçılık ve İstihbarat Birimleri), ÖSYM (Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, PTT, POLNET, TAKBİS (Tapu-Kadastro Bilgi Sistemi), AVEA, TURKCELL ve Telekomünikasyon Kurumu ile tam entegrasyon sağlanmış; İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı, MASAK, SGK, NOTER.NET, Gümrük Müsteşarlığı Bilgi Sistemi, ASAL (Askere Alma Dairesi) ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla entegrasyon çalışmalarına devam edilmektedir.

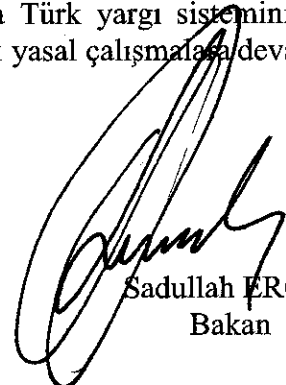
Ç- Yargıda uzmanlaşmayı artırıcı tedbirler alınmış ve aile mahkemeleri, fıkri ve sınaî haklar mahkemeleri, çocuk mahkemeleri gibi birçok alanda uzman mahkemeler kurulmuştur. Bunun yanında, yargıya genel bütçeden ayrılan payın da önemli ölçüde artırılması sağlanmıştır.

D- Adli Tıp Kurumu Başkanlığındaki yığılmanın önüne geçilmesi ve yargının hızlandırılması için de çalışmalar yapılmaktadır. Kurum, 26/05/2005 tarihinde Avrupa Enstitüleri Adli Bilimler Ağı (ENFSI) üyesi olmuştur. Kurumun yürüttüğü hizmetlerin yurt çapına yayılması büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, ihtiyaç duyulan tüm ağır ceza merkezlerinde adli tıp birimleri açılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, yeni kurulanlarla birlikte 15 yerde adli tıp grup başkanlığı bulunmakta olup bunlardan 7'si grup başkanlığı olarak, 8'i de şube müdürlüğü olarak faaliyet göstermektedir. Türkiye genelinde 85 yerde adli tıp şube müdürlüğü kurulmuş olup halen 63 adli tıp şube müdürlüğü hizmet vermektedir.

E- Yargıdaki personel yetersizliği önceki yıllara göre büyük oranda giderilmiş olmakla birlikte, bu sorunun ortadan kaldırılması amacıyla yardımcı personel alımına hız verilmiş olup, bunların niteliklerinin artırılması konusunda yoğun çaba harcanmaktadır.

III- Bütün Dünyada olduğu gibi, yapılan işin niteliği gereği yargı, göreceli olarak yavaş işleyen bir mekanizmaya sahiptir. Bakanlığımızca Türk yargı sisteminin çağdaş bir anlayışla daha etkili ve verimli çalışmasına yönelik olarak yasal çalışmalara devam edilmekte ve gerekli tedbirler alınmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

CEZA VE HUKUK MAHKEMELERİ ORTALAMA YARGILAMA SÜRESİ(GÜN)
(1/1/2008-31/12/2008)

	ORTALAMA YARGILAMA SÜRESİ (GÜN)
CEZA MAHKEMELERİ	258
HUKUK MAHKEMELERİ	209

CEZA MAHKEMELERİNDE KARARA BAĞLANAN DAVALARIN AÇILIŞ YILLARINA GÖRE DAĞILIMI
(1/1/2008-31/12/2008)

		2008 YILINDA KARARA BAĞLANAN DAVALARIN AÇILIŞ YILLARI					
		2004 VE ÖNCESİ	2005	2006	2007	2008	TOPLAM
CEZA MAHKEMELERİ		48466	57547	169291	742150	831452	1848906
TÜRKİYE GENELİ	%	2,6	3,1	9,2	40,1	45,0	100

HUKUK MAHKEMELERİNDE KARARA BAĞLANAN DAVALARIN AÇILIŞ YILLARINA GÖRE DAĞILIMI
(1/1/2008-31/12/2008)

		2008 YILINDA KARARA BAĞLANAN DAVALARIN AÇILIŞ YILLARI					
		2004 VE ÖNCESİ	2005	2006	2007	2008	TOPLAM
HUKUK MAHKEMELERİ		23739	33663	103993	401305	1005470	1568170
TÜRKİYE GENELİ	%:	1,5	2,1	6,6	25,6	64,1	100

NOT:Resmi İstatistik Programı gereği veriler geçicidir.